

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Mikołaj Pawlak

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

між

**Уповноваженим Верховної Ради
України з прав людини**

та

**Уповноваженим з прав дитини
Республіки Польща**

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY

pomiędzy

**Komisarzem Rady Najwyższej Ukrainy
ds. Praw Człowieka**

oraz

**Rzecznika Praw Dziecka Rzeczypospolitej
Polskiej**

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець, який діє на підставі статей 55, 101 Конституції України, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Постанови Верховної Ради України від 01 липня 2022 р. № 2353-IX «Про призначення Лубінця Д.В. на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», та

Омбудсман у справах дітей Республіки Польща Миколай Павляк, який діє на підставі ст. 72 ч. 4 Конституції Республіки Польща та Закону Республіки Польща «Про Омбудсмана у справах дітей» від 6 січня 2000 р.,

які надалі спільно іменуються «Сторонами», а кожна окремо «Сторона», керуючись Загальною декларацією прав людини, Міжнародним пактом про громадянські та політичні права, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, іншими міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, Конституцією України,

Komisarz Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka Dmytro Lubinets, działając na podstawie art. 55, 101 Konstytucji Ukrainy, Ustawy Ukrainy "O Komisarzu Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka", uchwały Rady Najwyższej Ukrainy nr 2353-IX z dnia 1 lipca 2022 roku "O powołaniu Dmytra Lubintsy na stanowisko Komisarza Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka",

oraz

Rzecznik Praw Dziecka Rzeczypospolitej Polskiej Mikołaj Pawlak, działających na podstawie art. 72 ust. 4 Konstytucji RP i ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka,

zwanym dalej łącznie "Stronami", a każdy z osobna "Stroną",

kierując się Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych, Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Konwencją o Prawach Dziecka, innymi międzynarodowymi traktatami w dziedzinie ochrony praw człowieka, krajowymi przepisami

Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина, беручи до уваги положення Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 № 119/2021, та план дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 756-р, виходячи із загального розуміння необхідності забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод громадян, з урахуванням виконання завдань, передбачених Законом від 12 березня 2022 року про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території цієї держави, із метою надання допомоги незахищеним категоріям населення України, які постраждали внаслідок воєнних дій, зокрема дітям та їх опікунам, а саме у захисті основних прав дітей, з бажанням встановлення тісної та ефективної співпраці, прагнучі забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів при досягненні спільних цілей, звертаючись до домовленостей, яких було досягнуто протягом попередніх зустрічей та перемовин між представниками Сторін, уклали цей Меморандум про співпрацю (далі – Меморандум) та домовилися про наступне:

1. Загальні положення

1.1. Меморандум слід розглядати як основу для розроблення подальших заходів, спрямованих на розвиток взаємодії та співробітництва Сторін у межах повноважень, визначених національним законодавством кожної із Сторін.

chroniącymi prawa dziecka obowiązującymi każda ze Stron oraz innymi normatywnymi aktami prawnymi mającymi na celu realizację i ochronę konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela,

uwzględniając postanowienia Narodowej Strategii Praw Człowieka zatwierdzonej Dekretem Prezydenta Ukrainy nr 119/2021 z dnia 24.03.2021 r. oraz Planu Działania w zakresie realizacji Narodowej Strategii Praw Człowieka na lata 2021-2023 zatwierdzonego Zarządzeniem Gabinetu Ministrów Ukrainy nr 756-p z dnia 23.06.2021 r,

w oparciu o wspólne rozumienie potrzeby zapewnienia gwarancji ochrony przez państwo konstytucyjnych praw i wolności obywateli, biorąc pod uwagę dobrą wolę i gotowość do udzielenia pomocy wyrażoną przez Strony,

biorąc pod uwagę realizację zadań przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

zapewnienie pomocy wrażliwym kategoriom ludności ukraińskiej dotkniętej działaniami wojennymi, w szczególności dzieciom i ich opiekunom w szczególności w zakresie ochrony podstawowych praw dziecka,

z chęcią nawiązania bliskiej i efektywnej współpracy,

dążenie do zapewnienia maksymalnej efektywności prowadzonych działań przy jednoczesnej realizacji wspólnych celów,

nawiązując do porozumień osiągniętych podczas poprzednich spotkań i negocjacji między przedstawicielami Stron,

zawarły niniejsze Porozumienie o współpracy (zwane dalej Porozumieniem) i uzgodniły co następuje:

1. Przepisy ogólne

1.1. Porozumienie powinno być traktowane jako podstawa do opracowania dalszych środków mających na celu rozwój interakcji i współpracy między Stronami w ramach uprawnień określonych przez przepisy krajowe obowiązujące każda ze Stron.

1.2. Меморандум є документом, на підставі якого Сторони мають здійснювати координацію своїх дій для досягнення мети, встановленої підпунктом 2.1 цього Меморандуму.

1.3. Сторони виражають готовність до здійснення взаємовигідного співробітництва у визначених пунктом 3 цього Меморандуму напрямках співпраці.

1.4. Сторони діють відповідно до цього Меморандуму, а також відповідно до інших угод та/або договорів, які можуть бути укладені між ними.

1.5. Сторони мають намір забезпечувати одна одній всебічну підтримку для розвитку співпраці згідно з положеннями цього Меморандуму та інформувати одна одну про заходи, спрямовані на його реалізацію.

1.6. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою запрошувати до співпраці в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації незалежно від форм власності, фізичних осіб, громадські організації, створювати з ними тимчасові робочі групи тощо.

2. Мета та предмет Меморандуму

2.1. Метою цього Меморандуму є об'єднання зусиль Сторін, спрямованих на недопущення порушень прав і свобод людини і громадянина, зокрема забезпечення захисту прав дітей в Україні та Республіці Польща, у тому числі, забезпечення благополуччя дитини, яке розуміється як вжиття всіх заходів у її інтересах, рівності прав усіх дітей, в тому числі дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, а також захист прав дитини на життя, гідність, охорону здоров'я, освіту і виховання в сім'ї.

2.2. Предметом цього Меморандуму є спільна узгоджена діяльність Сторін задля досягнення мети Меморандуму, що здійснюється у форматі підготовки та реалізації спільних заходів, проєктів та програм, а також вжиття необхідних

1.2. Porozumienie jest dokumentem, na podstawie którego strony koordynują swoje działania dla osiągnięcia celu określonego w pkt 2.1 niniejszego Porozumienia.

1.3. Strony wyrażają gotowość do wzajemnie korzystnej współpracy w obszarach współpracy określonych w ust. 3 niniejszego Porozumienia.

1.4. Strony działają zgodnie z niniejszym Porozumieniem, jak również zgodnie z innymi porozumieniami i/lub umowami, które mogą zostać zawarte między nimi.

1.5. Strony zamierzają udzielać sobie wzajemnie wszechstronnego wsparcia dla rozwoju współpracy zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia oraz informować się o działaniach zmierzających do jego realizacji.

1.6. Dla osiągnięcia celu niniejszego Porozumienia, strony mogą, za obopólną zgodą, zaprosić do współpracy w uzgodnionych obszarach inne instytucje i organizacje bez względu na formę własności, osoby fizyczne, organizacje publiczne, tworzyć z nimi tymczasowe grupy robocze itp.

2. Cel i przedmiot Porozumienia

2.1. Celem niniejszego Porozumienia jest zjednoczenie wysiłków Stron zmierzających do zapobiegania naruszeniom praw i wolności człowieka i obywatela, a w szczególności do zapewnienia ochrony praw dziecka na Ukrainie i w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności do zapewnienia dobra dziecka, rozumianego jako podejmowanie wszelkich działań w jego interesie, równych praw wszystkich dzieci, w tym sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej a także ochrony prawa dziecka do życia, godności, ochrony zdrowia, edukacji i wychowania w rodzinie.

2.2. Przedmiotem niniejszego Porozumienia są wspólne skoordynowane działania Stron zmierzające do osiągnięcia celu Porozumienia, realizowane w formie przygotowania i realizacji wspólnych działań, proєktów i programów, a także podejmowania przez Strony niezbędnych

заходів Сторонами в межах повноважень, наданих чинним законодавством.

3. Напрями співпраці

3.1. Задля досягнення мети цього Меморандуму відповідно до своєї компетенції та у межах наявних ресурсів Сторони домовляються про співпрацю за такими напрямами:

3.1.1. організація та проведення спільних заходів (зустрічей, круглих столів, семінарів, конференцій, навчальних програм тощо) за напрямами, що становлять спільний інтерес для Сторін цього Меморандуму;

3.1.2. організація просвітницьких кампаній, реалізація спільних проєктів;

3.1.3. взаємний обмін інформацією та матеріалами для підготовки щорічної і спеціальних доповідей Уповноваженого, проведення експертизи законопроєктів та нормативно-правових актів, що стосується прав і свобод людини, допомоги вразливим категоріям населення України, які постраждали внаслідок бойових дій;

3.1.4. проведення взаємних консультацій, зустрічей фахових представників для обміну діловою інформацією з конкретних програм та проєктів, організації презентацій, семінарів, конференцій, громадських обговорень тощо;

3.1.5. створення умов для повернення в Україну дітей, які були змушені покинути територію України внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України;

3.1.6. запровадження курсів перекваліфікації для внутрішньо переміщених осіб з метою їх адаптації на ринку праці в сучасних умовах;

3.1.7. допомога особам, постраждалим від насильства;

3.1.8. створення робочих груп із представників Сторін та з правом залучення фахівців для вирішення конкретних питань свого співробітництва;

środków w ramach uprawnień przyznanych przez obowiązujące przepisy.

3. Obszary współpracy

3.1. Aby osiągnąć cel niniejszego Porozumienia, zgodnie ze swoimi kompetencjami i w ramach dostępnych zasobów, strony zgadzają się współpracować w następujących obszarach:

3.1.1. organizowanie i prowadzenie wspólnych działań (spotkań, okrągłych stołów, seminariów, konferencji, programów szkoleniowych itp.) w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania stron niniejszego porozumienia;

3.1.2. organizacja kampanii edukacyjnych, realizacja wspólnych projektów;

3.1.3. wzajemna wymiana informacji i materiałów w celu przygotowania rocznych i specjalnych sprawozdań Komisarza, analiza projektów ustaw i rozporządzeń dotyczących praw i wolności człowieka, pomoc dla wrażliwych kategorii ludności Ukrainy dotkniętych działaniami wojennymi;

3.1.4. prowadzenie wzajemnych konsultacji, spotkań profesjonalnych przedstawicieli w celu wymiany informacji biznesowych dotyczących konkretnych programów i projektów, organizowanie prezentacji, seminariów, konferencji, dyskusji publicznych itp.;

3.1.5. stworzenie warunków do powrotu na Ukrainę dzieci, które zostały zmuszone do opuszczenia terytorium Ukrainy w wyniku zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę;

3.1.6. wprowadzenie kursów przekwalifikujących dla osób wewnętrznie przesiedlonych w celu dostosowania ich do rynku pracy w nowoczesnych warunkach;

3.1.7. pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy;

3.1.8. tworzenie grup roboczych składających się z przedstawicieli Stron oraz z prawem do angażowania specjalistów w celu rozwiązania konkretnych problemów związanych z ich współpracą;

3.1.9. спільної розробки проєктів задля реалізації потреб та цілей цього Меморандуму;

3.1.10. інформаційної підтримки своєї діяльності у засобах масової інформації, соціальних мережах тощо;

3.1.11. проведення досліджень цільових груп та їхнього поточного стану з метою діагностики проблем пов'язаних із захистом прав дитини;

3.1.12. інші узгоджені напрями співпраці.

3.1.9. wspólne opracowywanie projektów w celu spełnienia potrzeb i celów niniejszego Porozumienia;

3.1.10. wsparcie informacyjne swoich działań w mediach, na portalach społecznościowych itp;

3.1.11. przeprowadzenie badań w grupach docelowych i ich aktualnej sytuacji w celu zdiagnozowania problemów związanych z ochrona praw dziecka;

3.1.12. inne uzgodnione obszary współpracy.

4. Організація співпраці

4.1. З метою реалізації цього Меморандуму Сторони в межах наявних ресурсів:

4.1.1. визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань та заходів, визначених цим Меморандумом;

4.1.2. проводять спільні заходи (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних з реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

4.1.3. розробляють та затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в рамках реалізації цього Меморандуму;

4.1.4. здійснюють обмін відповідною інформацією, виходячи зі спільної ініціативи або за запитом однієї зі Сторін;

4.1.5. використовують будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

4.2. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою залучати в рамках узгоджених напрямів інші установи та організації, незалежно від форм власності та підпорядкування та фізичних осіб, а також створювати з ними тимчасові робочі групи.

4. Organizacja współpracy

4.1. W celu wdrożenia niniejszego Porozumienia strony, w ramach dostępnych zasobów:

4.1.1. identyfikują osoby kontaktowe do konsultacji i opracowania propozycji wspólnej realizacji zadań i działań określonych niniejszym Porozumieniem;

4.1.2. organizują wspólne wydarzenia (warsztaty, spotkania itp.) w celu omówienia kwestii związanych z realizacją przez Strony postanowień niniejszego Porozumienia;

4.1.3. opracowują i zatwierdzają plany wspólnych działań, przygotowują wytyczne i inne materiały informacyjne niezbędne do prowadzenia wspólnych prac w ramach realizacji niniejszego Porozumienia;

4.1.4. wymieniają odpowiednie informacje na podstawie wspólnej inicjatywy lub na wniosek jednej ze Stron;

4.1.5. stosują wszelkie inne formy współpracy uzgodnione wcześniej przez Strony.

4.2. Aby osiągnąć cel niniejszego Porozumienia, strony mogą, za obopólną zgodą, zaangażować inne instytucje i organizacje, niezależnie od ich własności i podporządkowania, jak również osoby fizyczne, w ramach uzgodnionych obszarów, oraz tworzyć z nimi tymczasowe grupy robocze.

5. Зобов'язання Сторін

5.1. Сторони беруть на себе зобов'язання не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які стали їм відомі під час реалізації цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства.

5.2. Сторони зобов'язуються утримуватися від дій, які можуть заподіяти моральну, економічну чи будь-яку шкоду іншій Стороні.

5.3. Будь-яка із Сторін використовує емблему чи логотип іншої Сторони або будь-яку аббревіатуру, пов'язану з діяльністю цієї Сторони, лише за її попередньої письмової згоди та в рамках узгоджених напрямів співпраці для досягнення мети цього Меморандуму.

5.4. Сторона, яка при виготовленні та розповсюдженні інформаційних матеріалів використовує фірмовий знак іншої Сторони за її попереднім погодженням, зобов'язана припинити таке використання, оприлюднення та розповсюдження на першу вимогу Сторони-власника такого фірмового знаку, а також за запитом Сторони надати все необхідне сприяння для відкликання вже виготовлених, чи розповсюджених матеріалів.

5.5. Сторони мають взаємно погоджувати будь-які публічні комунікації з приводу цього Меморандуму.

5.6. Оперативні деталі та поправки: оперативні деталі мають бути узгоджені між Сторонами та письмово оформлені (наприклад, у формі вербальної ноти).

5.7. Зміни до цього Меморандуму повинні бути узгоджені Сторонами у письмовій формі до того, як вони набудуть чинності.

6. Термін дії Меморандуму

6.1. Цей Меморандум набуває чинності з дня його підписання Сторонами та діє протягом п'яти років. Його дія автоматично продовжується на той самий строк, якщо жодна зі Сторін не надасть

5. Obowiązki stron

5.1. Strony zobowiązują się do zapobiegania ujawnianiu w jakikolwiek sposób danych osobowych, które stały się im znane w trakcie realizacji niniejszego Porozumienia, zgodnie z wymogami prawa.

5.2. Strony zobowiązują się do powstrzymania się od działań mogących wyrządzić drugiej Stronie szkodę moralną, ekonomiczną lub jakąkolwiek inną.

5.3. Każda ze stron wykorzystuje godło lub logo drugiej strony lub wszelkie skróty związane z działalnością tej strony wyłącznie za jej uprzednią pisemną zgodą i w ramach uzgodnionych obszarów współpracy dla osiągnięcia celu niniejszego Porozumienia.

5.4. Strona, która wykorzystuje znak towarowy drugiej Strony przy produkcji i rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych za jej uprzednią zgodą, jest zobowiązana do zaprzestania takiego wykorzystywania, publikacji i rozpowszechniania na pierwsze żądanie Strony-właściciela takiego znaku towarowego, jak również na żądanie Strony do udzielenia wszelkiej niezbędnej pomocy w celu wycofania już wyprodukowanych lub rozpowszechnionych materiałów.

5.5. Strony wzajemnie uzgadniają wszelkie publiczne komunikaty dotyczące niniejszego Porozumienia.

5.6. Szczegóły operacyjne i zmiany: Szczegóły operacyjne są uzgadniane przez Strony i dokumentowane na piśmie (np. w formie noty werbalnej).

5.7. Zmiany w niniejszym porozumieniu muszą być uzgodnione przez strony na piśmie przed ich wejściem w życie.

6. Czas obowiązywania Porozumienia

6.1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie z dniem jego podpisania przez Strony i jest ważne przez pięć lat. Jest ono automatycznie przedłużane na taki sam okres, chyba że którakolwiek ze Stron

письмового повідомлення про припинення його дії за один місяць до закінчення строку дії Меморандуму.

6.2. Після закінчення дії Меморандуму Сторони можуть обговорити продовження партнерства.

6.3. Будь-яка Сторона може припинити дію цього Меморандуму в будь-який час письмово повідомивши про це іншу Сторону не пізніше ніж за один місяць.

7. Інші умови

7.1. Сторони розуміють, що цей Меморандум:

7.1.1. не накладає на Сторони будь-яких майнових, фінансових та юридичних зобов'язань;

7.1.2. не є юридично зобов'язуючою угодою або обіцянкою підписати в майбутньому договір, в тому числі, але не обмежуючись, цей Меморандум не є попереднім договором, не може розглядатися в якості оферти або акцепту на наведених нижче або будь-яких інших умовах, або юридично зобов'язуючою угодою або обіцянкою здійснювати інші дії (або утриматися від їх вчинення);

7.1.3. не є міжнародною угодою в розумінні Віденської Конвенції про право міжнародних договорів, підписаної 23 травня 1969 року.

7.2. Жодна із Сторін Меморандуму не має права вимагати від іншої Сторони здійснювати будь-які дії (утриматися від вчинення будь-яких дій).

8. Прикінцеві положення

8.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

8.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та переговорів і досягненням взаємної згоди.

przekáže pisemne wypowiedzenie na jeden miesiąc przed wygaśnięciem porozumienia.

6.2. Po wygaśnięciu Porozumienia, Strony mogą podjąć rozmowy na temat kontynuacji współpracy.

6.3. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejsze porozumienie w dowolnym czasie z zachowaniem co najmniej jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

7. Pozostałe warunki

7.1. Strony rozumieją, że niniejsze Porozumienie:

7.1.1. nie nakłada na Strony żadnych zobowiązań majątkowych, finansowych i prawnych;

7.1.2. nie stanowi prawnie wiążącej umowy ani obietnicy podpisania przyszłej umowy, w tym m.in. niniejsze Porozumienie nie stanowi umowy przedwstępnej, nie może być traktowane jako oferta lub akceptacja na warunkach określonych poniżej lub jakichkolwiek innych warunkach, ani jako prawnie wiążąca umowa lub obietnica podjęcia jakiegokolwiek innego działania (lub powstrzymania się od podjęcia jakiegokolwiek działania).

7.1.3. nie stanowi umowy międzynarodowej w rozumieniu Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów sporządzonej 23 maja 1969 r.

7.2. Żadna ze stron Porozumienia nie ma prawa wymagać od drugiej strony podjęcia jakichkolwiek działań (powstrzymania się od podjęcia jakichkolwiek działań).

8. Przepisy końcowe

8.1. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia niniejszego Porozumienia dokonywane są wyłącznie za pisemną zgodą stron i stają się jego integralną częścią.

8.2. Wszelkie kwestie sporne dotyczące interpretacji lub stosowania postanowień niniejszego Porozumienia Strony rozwiązują w drodze konsultacji i negocjacji oraz wzajemnego Porozumienia.

8.3. Цей Меморандум не становить гарантії виділення чи резервування коштів зі сторони однієї із Сторін на користь будь-якої зі Сторін, не є договором чи документом, що має обов'язкову силу, у т.ч. за законодавством України чи за нормами міжнародного права. Виключне призначення Меморандуму полягає у тому, щоб викласти рамкову основу намірів Сторін щодо співпраці по визначених напрямках.

8.4. Сторони підтверджують, що цей Меморандум не є договором про спільну діяльність, не передбачає об'єднання майна, коштів та вкладів Сторін, передачі їх у спільну часткову власність. За цим Меморандумом не виникає спільного майна Сторін.

8.5. При реалізації цього Меморандуму Сторони зберігають юридичну самостійність.

8.6. Цей Меморандум не направлений на рекламу або маркетинг торговельних марок чи реалізацію товарів.

8.7. Цей Меморандум є не ексклюзивним за своєю природою та не має впливу на здатність будь-якої зі Сторін вступати в угоди або об'єднання з іншими сторонами.

8.8. Вся кореспонденція щодо виконання цього Меморандуму має надсилатись за такими адресами:

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини:
01008, м. Київ, вул. Інститутська, буд. 21/8
Email: hotline@ombudsman.gov.ua

Омбудсман у справах дітей Республіки Польща:
вул. Хочімська 6, 00-791 Варшава, Республіка Польща
Email: rpd@brpd.gov.pl

Цей Меморандум вчинено у місті Варшава 07 січня 2023 року у двох автентичних примірниках українською та польською мовами, по одному примірнику для кожної

8.3. Niniejsze Porozumienie nie stanowi gwarancji przydziału lub rezerwacji środków finansowych przez jedną ze Stron na rzecz którejkolwiek ze Stron, nie jest wiążącą umową lub dokumentem, w tym na podstawie przepisów prawa Ukrainy lub prawa międzynarodowego. Wyłącznym celem Porozumienia jest określenie ramowych intencji Stron w zakresie współpracy w określonych dziedzinach.

8.4. Strony potwierdzają, że niniejsze Porozumienie nie jest umową o wspólnym przedsięwzięciu, nie przewiduje połączenia majątku, środków finansowych i wkładów Stron, ich przeniesienia na wspólną, częściową własność. Na mocy niniejszego Porozumienia nie powstaje majątek wspólny Stron.

8.5. W realizacji niniejszego Porozumienia strony zachowują niezależność prawną.

8.6. Niniejsze Porozumienie nie ma na celu reklamy ani marketingu znaków towarowych ani sprzedaży towarów.

8.7. Niniejsze Porozumienie ma charakter niewyłączny i nie wpływa na zdolność żadnej ze stron do zawierania umów lub sojuszy z innymi stronami.

8.8. Wszelką korespondencję dotyczącą realizacji niniejszego Porozumienia należy kierować na następujące adresy:

Komisarz Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka:
ul. Instytutska 21/8, 01008 Kijów, Ukraina
Email: hotline@ombudsman.gov.ua

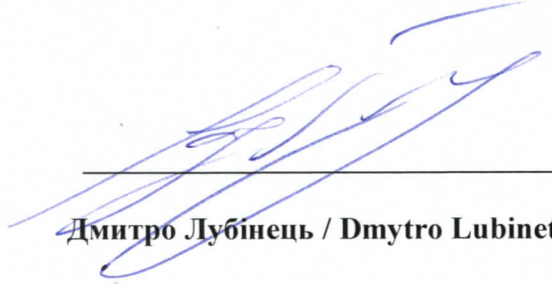
Rzecznik Praw Dziecka Rzeczypospolitej Polskiej:
ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa, Rzeczpospolita Polska
Email: rpd@brpd.gov.pl

Niniejsze Porozumienie podpisano w Warszawie dnia 07 stycznia 2023 roku w dwóch oryginalnych egzemplarzach w językach ukraińskim i polskim, po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron. Oba

із Сторін. Обидва тексти є автентичними, однак, у разі розбіжностей, перевага віддається тексту українською мовою.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини / Komisarz Rady
Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka**

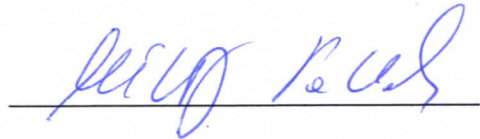
Дмитро Лубінець / Dmytro Lubinets

**Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine**

teksty są autentyczne, jednakże w przypadku rozbieżności pierwszeństwo ma tekst w języku ukraińskim.

**Омбудсман у справах дітей Республіки
Польща / Rzecznik Praw Dziecka
Rzeczypospolitej Polskiej**

Міколай Павляк / Mikołaj Pawlak

**Rzecznik
Praw Dziecka
Mikołaj Pawlak**